

Nuorttanaste

„Mutto go si oidne naste, de sadde si illoi.“

„Son (Jesus) læ dat čuvvgis iddedes guovsonaste.“

Nr. 8.

16. jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakko dagast, bladde dinggujuvu juokke poastarappe bokte.

30. April. 1914.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive juokke manost.

Nuorragærdde ja Jesus.

Ale divte ovtage ječad bagjelgæččat du nuorravuodad diti; mutto læge ouddagovvan oskolažaidi, sardnoma, ællemlage, rakisvuoda, osko ja buttesvuoda siste. Læge anger oudastlokkamin, ravvagin ja oapain, dassačigo mon boadam Tim. 4,12—13.

Paulus, dat stuora ja angeres Hærra balvvalægje ja apostal, læi Ibmel vuoinast baggijuvvum daihe rievtabut devddujuvvum sardnot dam basse evangeliuma, ja buok su brevak duodašte, atte son læi okta duotta ja æ le krisalaš, garves alo buri dagoidi. Ibmel erinoamačet ječas Bassevuoina bokte bæssam almotet Paulusi darbašlaš dingaid su sanestes, maid son læi almotæmen buok olmušsokki. Ja Paulus læi ilost ja jegolaš Ibmel vuigni sardnot nuft famolažat go son læ dakkam. —

Mi lokkap dam 4ad kapitalest dam brevast, maid Paulus čalli Timoteusi, atte son galgga vuostaibarggat buok værreoapoid. Timoteus læi okta nuorra ja liegga kristalaš, okta buorre usteb Paulusest ja særvvegodde oudastčuožžo. Damditi læi Timoteusest nuft æmbo ansvara sikke Ibmel ja særvvegodde bagjel, moft son galgai ječas gævavel kristalaš dakkamušaiguim. Paulus, gutte læi juo gukkes aige læmaš Hærra bajvvalusast ja gutte læi boattam diettet, maggar stuora gædnegasvuodaid dat gaibbedu juokke aiggai atte divvot ječas Hærra dato ja laiddijume vuollai, son dattoi čajetet gæino ja čilggit duottavuoda

Timoteusi. Ja Timoteus bodi dovddat, mi Ibmel datto læi suina su balvvalusastes. —

Dak duotta ja mavvolaš ravvagak, maid Ibmel Bassevuoina læi addam Paulusa sardnot, æi galggam læt dušše Timoteusi; mutto Ibmeli lekus gito, atte dak gullak maidai migjidi, daid ravvagin galgga juokke nuorra kristalaš vuttivalddet juokke aiggai ja juokke sajest.

Go dat čuožžo: Ale divte ovtage ječad bagjelgæččat du nuorravuodad diti, de maid galgga dat ikkenassi cækket? Lægo dat nuft atte dat nuorra kristalaš i galga gierddat gullat daihe oaidnet, go mailmalažak su bilkkedek daihe bagjelgæčček? Vissasi i! Æp goit mi sate hettit æraid dakkamest dam, maid si ain fuomašek? Na, gal dat nuft læ, gal.

Moft hængga dalle dat ovtast? Juo, dat jurdašuvvu ja celkkujuvvu dayja erinoamačet nuorai harrai, gæk æska læk dakkam jorggalusa ja alggam vagjolet Jesusin osko siste: I dal duom ganda ja nieida kristalašvuodast læk vissa stuora væra. ja gal dal dam made kristalaš læm gal monge Dak, gæk nuft celkek, læk dalle fuomašam nuoraid kristalašvuoda. Go migullap daggarsardnomušaid, de maid galggap midakkata? Galggapgo miedetet, attebuoreb dat šadda. go mi fast hæittep min kristalaš ællemlage ja mannap ruoktot min oudes mailmalaš dillai? Gukken gukken erit. Mi čuožžo æmbo dam Ibmel sanest? Mutto læge ouddagovvan oskolažaidi sardnoma, ællemlage rakisvuoda, osko ja buttesvuoda

siste. Gal dal læ juo buorre ravvijubme migjidi nuoraidi. Don daidak cækket: Moft satam mon læt ouddagovvan æraid, gutte im væje dakkat maidege burid kristalašvuoda dagoid? I oktage gal væje ješaldes dakkat maidege; mutto Jesus siste Ibmel armo bokte. Mon væjam buok Kristus siste, gutte dakka mu gievrram. Dam bodi Paulus dovddat, ja dam boattep mige dovddat. —

Damditi berrip mi Ibmel famo bokte viggat læt ouddagovvan ja ouddamærkkan æra oskolažaidi, aido nuft moft Jesus ješ læi ouddagovvan su mattajegjidi ja obba buok su valljijuvvumidi. — Mutto dasa gaibbeduvvu maid rakisvuotta, osko ja buttesvuotta. Alma dai dingaitaga læ kristalaš ællem guoros ja goidas. Diodostge galgga vuost Jesus bæssat saddat migjidi æmbo rakisen, æmbo cecalažžan; dastgo dat buok satta ouddanet aivestassi su bokte ja su siste. —

De galggap mi ain æmbo mærkašet ja bigjat miela vuollai daid ravvagin, mak čuožžok 13ad værsast: Læge anger oudastlokkamin, ravvagin ja oapain, dassačigo mon boadam. Vuoi man ollo dakkamušak ja gædnegasvuodak læk dam kristalažast, ja dak læk hærvas dakkamušak. Æi buokak læk Ibmelest goččujuvvum sardnedet. Dat læ erutus arbmoaddaldagaid, mutto vuoina læ dat sæmma Kor. 12,8. Dat oskolaš, gæsa Bassevuoina læ bæssam almotet evangeliuma suollemasvuoda, galgga læt gædnegas ouddandoallat ravvagin, buorre ja duotta ravvagin. Nuft maidai oa-

poin. Dat læ mangalagaš oapo Ibmel sane harrai. Ja ædnagak læk mannem nuft vidaset, atte læk bibaloapo jorggalam boasto-oappon ja vela gielesen dakkam dam, masa si æi læk likom. Dat læ hirmos! Dast berrep mi læt varrogasa, ja ikkenassi viggat doallat dam buttes, dam boares ja daddeke alo odda oappo, maid Ibmel sadne cælkka. Mi galggap bajedet ruosa evangeliuma ja adnet dam stuora gudnest. Gal dam aige čugjek duhati mielde jienak, gæk viggak vuolasnjæiddet bibala oapo; mutto lekop mi arvakak vuostalastet sin Ibmel famolaš sanin, ja mi galggap vuottet bagjel vuostalastid Jesus nammi. Allop gosssege biettal daid bakkomid. maid Jesus læ ravvim min doallat, ja allop læge nuft ješvisalaža, atte mi bagjelgæččap su basse dagoid. Lækop oskaldasa, dassago. Jesus boatta, ja maid mi dabe dam ællemest ap ibmer, dam boattep mi diettet, go almostuvvup hærvasvuoda rikast min buristsivdneduvvum bes-tin.

Din
Ovla Hændarak.

Saddus du datto.

Muttom jage dast ouddal eli muttom gavpugest okta likkolaš naitusbarra. Soai læiga likkolaža dam likko siste, maid buorre naitusdille matta addet. Æmed læi kristalaš. Su boadnja læi maidai šiega olmai, ja dasto buorre barggo-olmai. Sodnost legje guokte mana, gandda ja nieidda. Ja dak guovtes læiga dego guokte bæivača, mak balkkestæiga sodno suodnjarid dam likkolaš dalo sisa.

Mutto de daptuvai, atte nube bæivaš galgai javkat. Ovta ækkedboddost læiga dak guokte mana dukkuraddamen viste olgobælde ja sodno dukkuraddam læi dat: Gandda læi ječas birra gies-sam ovta stuora line, mi oli su julgid ragjai, ja sust læi girje giedast. Son læi bappa. Su oabba dokka læi bigjujuvvum ovta boares hata sisa ja čadnujuvvum

birra baddin. Dat læi makka lika mi galgai havddaduvvut. Soai guddiga dam ovta muora lusa, gost læi rogge roggjujuvvum, man sisa soai dam luitiga. Go dat ucca bapaš dast čuožžoi ja celki: „Ædnamest don læk boattam, ja ænam don galgak šaddat,“ čuožžoi su ucca oabbaš ja gæččai su ala ganjal čalmin. Na, havdda-dæbme læi gærggam.

„Dat i mana goassege burist go du manak nuft dukkuraddet.“ Dat læi sin sidaguoime æmed mi nuft einosti, go son oini dam guokte mana ædne olgobælde su dalost. „Gal i væje,“ vastedi son ja manai sisa.

Dal læ šaddam ækkek. Mutto dobbe oaddeplanjast vælla dat ucca nieidaš. Su gallo læ bakkas. Sudnji læ boattam davdda — garra davdda. Doavter logai „son šadda čalmetæbmen, ja gal i obba væjege cævcet dam davda bagjel.

Ija ja bæive čokkai ædne su buocce manas sænga lutte. Mana čalmečuovgga læi časkam.

Mutto de æska dal oro ædne fuomašæmen, man ollo son læi rakistam su ucca nieidaš. Ovta ækked celki dat ucca nieidaš vuollegaš jienain: „Ædnačam, loga mudnji Ačče-min!“

Vuollegaš jienain algi ædne: Ačče min, don gutte læk almin, bassutuvvus du namma, bottus du rika, šaddus du datto. De dasa son orosti. — Gal læi Ibmel oažžot gaibbedet vaiko maid, ja son læi mielain vægjet addet. Mutto dušše ovta dinga i — namalassi su ucca nieidaš. Ja dal son vællai čibbides alde ja su jurddagak legje soadest Ibmel dato vuostai, ja sudnji læi vægjemættom dagjat šaddus du datto. Ja go iddedes bæivaš idi, de balkkesti dat su suodnjarides ovta æppedægje ædne ja su manas lika ala.

Jagek læ vassam. Su vuovtak legje čurgodam ja su čielgge læi sojaldattujuvvum. Aigge mi læi mannem, læi bigjam su mærkaides. Olbmuk oidne davja dam dam nissona stivremen su lavkides girkkogarde lusa. Ja manga legje dak boddos, maid son dobbe

vaseti su manas havde alde. Mutto son i læm vel oappam dagjat: „Šaddus du datto!“

Mutto ovta gæsse ækked, go son nuftgo ouddal čokkai su manas havde alde, de son fast valdi bajas dam soade, maid son dom ija læi tapem. Man gukka son čuožželi bajas, de idi maidai iddedes bæivaš, ja dat oroi duodaštømen dam vuoto, maid son læi vuottam. Son læi dai oappam cækket obba maimostes: Šaddus du datto! Ja su vaibmoi baiti dal Ibmel armobæivaš, ja buok mi ouddal oroi sudnji vægjemættos læi dal vejolaš. Su dalloi bodi fast dat tapejuvvum likko, mi i noga go jabmem boatta; mutto mi adda migjidi famo vela jabmem siste cækket: „Šaddus du datto!“

Samasjorggali A. Aslaksen.

Brævak.

Tanast.

Bivdam monge dam moadde sadnai saje min rakis „Nuorttanastai.“

Savam likko ja buristsivdnadusa min ucca Samegiel blađači!

Dat læ duodai havske lokkat min ječčamek ædnegiela, maid vela dat ucca »nastaš« čajeta.

Dam dalve læ dabe ollo sardnujuvvum Ibmel sadne. Ædnagak læk morranam ja alggam occat Ibmel duottavuodast, su, gutte ješ læ loppe-dam læt vækken buok Kanaan matkuštegjidi.

Ædnagak læk sirddam dænge jage min gaskast erit — sikke boarrasak ja nuorak O, man havske læ boddos, go okti mi sir oaidnet bæssat Sionest, alne Paradiasest, vuottokiuvnoin činätuvvum, palma oavsek læk sin giedain, ja daid liečček æi golna gosssege. — Illolavilla læ sin njalmest dam stuora joavko siste.

„Ja si lavllu ođđa lavllaga truvno oudast ja dam njælja spiri ja vuorrasi oudast, ja i oktage mattam oappat dam lavlag, ærebgo dak čuođe ja njællja viđad lokkai dnhatok, ja dak gučček læk ædnamest erit ostujuvvum.“ (Joh, alm. 14,3).

Davdda læi maidai bissanam dal, ja gal dat buyti stuora morraš ja vai-ve. Mutto dat læi dušše Ibmel risse migjidi buokaidi uccan oskolažaidi, min garasvuoda diti su stuora armost. Ja go olmuš læ jamolaš dam mailmest, de berre son maidai læt garves dabe eritvuolget, atte mi dorvolažat vuord-gep Hærra stuora bæive, æpge darbaš balost doargestet. Dam berre juokke nuorra ja boares jurdašet, atte armo aigest vara valddet, dal go čuorvvom jiedna vela gullu, vai mi lifčimek okta likkolaš ja ilolaš joavkko.

Loapatam mu čallagam dam have dærvuodaiguim buok blađe lokkedi gukken ja lakka. Lekop buokak gocemon ja garvesen!

Doallop samegiel blađe višsalet.

Okta Sameniedda.
Dænojokkagaddest.

Lagesvuonast.

Bivdam saje dam moadde linjaj!

De aigom monge čalestet moadde sane »Nuorttanastai« ja jærrat, atte lægo dat riehta, atte mi galggap doallat čoaagalmasai arggabeivid ja go sodnabæivve boatta, de mannat mi nissofirmid oappat oudal sarne? Lægo dat riehta rakie kristalaš oabbak ja vieljak?

Nubbe ječa gačaldak vel læ must: Lægo dat riehta atte kristalažak galgek ballat oskomættom olbmui, ja erinoamačæt daina viesoin?

Jos nuft læ din miellast, moft læ dalle čala?

Okta nuorra nieidda.

*

Vastadus: Igoabgabe læt riehta.

Red.

Guovddagæinost.

Moadde sane bijam mon min uc-samegiel blađači. Gæčadekop mi vahaš dam mailme jočo, moft dat manna aive hæjot olbmui. Nuft mi šaddaimæk oaidnet maidai Bossegoppe markanest dam jage.

Man ædnag i jukkujuvvum ja suoladuvvum dam markanest. Moadde hørge maidai javkka ja manga æra. Ja oidnem maidai, man ollo sprita jukkujuvvui ædnagin bajas manadedin, ja sagga si dam navdašegje

matke alde. Bođi mu jurddagi gæčæt bærrai gi dat læi, adi jugata dam hæjos jukkamuša daidi, maina i læm aldinašek; mutto im men berustam dadde dam have, dainago must i ol-linge lifči dat miella, atte vahagattet ovtage olbmui. — Mutto dal mon ravviin buokaid sivot ja burin datoin, atte son gutte læžža oudal adnam dam viero, atte vuovddam daihe jugata matke alde ærai, atte dallanaga jos mon boadam dam diettet, de mon addam olbma dam. Mon diedetam duottavuodain, dainago mon ješ im daga dam eisege, inge mon haled dam jukkamušši, dainago mon læm oaidnam ollo dam dujid dæivvumen olbmuid ja hirbmos lakai sekkemen jierbmuid.

Suottas læ davja lokkat »Nuorttanaste«, ja oaidnet, atte kristalašvuotta læ jobe muttomge baikin, maid mi darbašifčimek buokak; mutto dat læ uccan min guovlost. Dat læ maidai uccan skuvlainge. Bære ollo oappatuvvu dam aige manaidi, ja varalaš læ, atte nokka aibas kristalašvuotta mist jos mi æp alge barggat dam birra angervuodain. Jurdašeket moft mannek dak armobæivek! Aigge manna jottelet ja maņemuš aigge lakkana.

Hæitam dam have čallemest savadedin buokaidi armo ja likko dabe ja agalačvuodast. Savam buokaid hæittet dam mirkolaš jukkamuša navdašæmest. Dam taga birgge olmuš hui burist.

Čallus juokkehaš namas voullai nuft atte dam dovdekk buokak.

Klemet O. Bingeš.

Nuortta Sameaðnamest.

Hr. redaktør!

Bivdam saje čuovvovaš bittai!

»Nuorttanaste« nr. 4 alde čalla A. L. Sameavisa harrai. Mi dabe Nuortta Sameaðnamest, Samek læp dam arvvalusa adnam ju arvvaladdam vuolde gukkeb aige.

S. Samuelson Garašjogast læi alggam maidai dain avisa hommaj; mutto i gullu æmbo i mikkege, vissa læ songe vaibbam.

De læp mi dabe ænebak, gudæk æp aigo dušše gækkat; mutto aiggop gæččalet, dovdekkgo Samek našonasek. Mi aiggop gæččalet, akšiebovddim

olgušvuolgatet. De dal berrip mi Samek čajetet gædnegasvuottamek ædne gilli, sikke oastet ja bovddet akšiaid.

De dal mon im diede æmbo æra go atte aigom vela jærrat, atte jos nuft gukkas boattep, atte rutta gartta dam mađe go galgga, lægoston samegandda, gutte læ oappam prenttet, gavdnamest. Jos oktage dam birra dietta, de anom atte diedetifči dam blađe bokte Prenttemmašina berre ostujuvvut, mi galgga læt akšionæraid obmudak.

Bivdam atte ærakge čallek dam birra.

Nuortta Sameaðnamest, marts 1914
J. R.

„Nuorttanaste“ redaktøra

læ dal fast alggam oarjas guvllui. Aiggo dal farga guoddek Sameaðname.

Spiri suogjalamsærvve

bargga stuora višsalvuodain spiri dilalašvuoda buoredet juokke dafhost.

Mi bigjat deike vahaš ovtu ucca girjest, maid spirisuogjalamsærvve læ gieskad olgušaddam njuovvam birra.

1. Olmuš i galga njuovvat daggar spiri mi læ ila sagga vaibbam daihe værranam (suttam).

2. Dat spire mi galgga njuovvuvvut galga sivot dolvvuvvut ovtu buttes ja juokke lakai buristrakkaduvvum sagjai, gost buok anolaš bierggasak ja littek læ ordnegest.

3. Aivestassi harjanam, oskaldes olbmuk galggek njuovvat. Manak æi galga bæssat oaidnet.

4. Jametæbme daihe galmastuttem berre dpatuvvat oudal vara olgušgurrim.

5. Njuovvam ja olgušvalddim siske-lušan galgga dallanaga dpatuvvat, go spire læ goddum, ja buttesvuotta ainas čajetuvvut.

6. Ale difte nubbe spire oaidnet 20 nubbe njuovvuvvu!

*

Dam aiggai læ maidai rakkæ luvvum daggar bæččem-maskak, maina sivit hui farga jabma, ja mai juokkehaš berreši aldsešis hakat, juokkehaš, gutte i dato siviti givsedet goddeddim.

Ruošanjuorjok læk nuot**Sameædnamest.**

Dak mærraguolid vašalažak, ruošaujuorjok, lækdam gida boattam ollo Sameædnami ja nuft balddam buok gulid appai čieagnalassi. Gal dam lakai šad-da männat oæjot mærrabivdi guovdo dam gida, jos dak njuorjok algek mindo goavoaset stojedet

Olgusvajolæbme.

Marts manost læ olgusvajolam Kristianiast bokte 768 olbm, gæina 666 Dai ovtastattujuvvum stataidi, 88 legje erit Kristianiast: 90 ruatalažak; 180 daro-amerikanalažak, æreb daid æra guovloin min ædnævnest.

Ruodalaš Sven Hedin

læ gieskad læmaš Kristianiast ja doallan saga(foredrag) politikalažat Norga Ja Ruotarika birra, atte dak guokte riika galggaba læt soavalaža.

Aasheim- sorbmijægje

Politia i læk vela boattam diettet, daihe giddavalddet dam sorbmijægje, gi ouddal juovlaid dibma bæi fabrikast Aasheim Kristianiast. Politia læmaš stuora doaimatusast gæčost aige.

Sameædnam bivdo

læi alggam burist ouddal bæssačid, mutto de oidnušgotte ruoša njuorjok, ja guolle maidai vanoi. Maidai garra dalkekge læk hettim bivdo mañnel bæssačid.

Fæilla divvujuvvn.

15ad april nummari læ šaddam fæilla, go čuožžo atte Ruota Sami bladde algi olgusboattet 1915 ja orosti 1917, galgga læt; algi olgusboattet 1905 ja orosti 1907.

Hammarfesta gavpugest

læ dal barggi streika. Manga čuođe olbma streikijek. Arvo mielde 250 olbma læ dal bargotaga.

Moivve ja raffhetesvuotta Balkanest Serbalažak læk daina mañemuš beivin boalddam 1000 albanalaš veste ja goddam marga čuođe olbma, mana ja nissona. Albanalažak gaibbedegje, atte skuvla oapatæbme galgai læt sin ječasek gilli, maid serbalažak læk biettalam. Si naggijek sigjidi serbalaš oapatusa.

Ruota prinsu Wilhelm

ja prinsesse Maria læva dal cerranam; mutto prinsesse Maria galgga mañemuš telegramma mielde naittalet prins Ferdinandain, Montpensier hertugain.

Guokte dača fiskar

læva hævyvam, Losvikast, Tenast, ačče ja bardne. Mañemuš mañnasis guđi nuorra aka ja mana. Ibmel jeddijekus su, son, gutte læ oarbbasi suogjalægje ja aččetemi aččel

10,000 kruvna Vargai nuorragærddai

Firmaet Martin Olsen Vargain læ su 25 jakkasaš jubileum bæive skenkkim 10,000 kruvna nuftgo legat Vargai gavpug gæfhed nuorragærddai, guđek dattok alev skuvlai mannat.

Roald Amundsen

læ dal juo oappam dam mađe girddemkoansta, atte son læ juo alggam smavaset girdašet. Son aiggoge girddem mašina valddet mielde Davvepoli.

Dupak streika,

læ ain bistemen. Arvvaluvvu, atte engeles ja amerikanalaš dupak fabrikak aiggot vuovddet dupak Kristianiast utstilling aige.

Streika — smaveb ja stuoreb —

bægga obba mailme mietta.

Ruošša

læ dal gieskad ožžom gærgosen dam nubbe soatte skipa »Keiser Aleksander.«

Bora appelsinai!

Dat nanosmatta oaino, haiso ja maisto Appelsinak læk hui dærvaslaža.

„Nuorttanastes“

læ dal bagjel 700 abonenta. Damditi berre juokkehaš doallat dam aidno samegiel blađe! Dinggo dal juol!

Ale cæke goassege

maidege bahai ovta olbm birra, go don ik dieđe lægo dat duotta. Ja jos don vela dieđakge atte dat læ duotta de jæra aldad vuost: Manditi muittalam mon dam?

Ain okta gonagaslaš naitusærranæbme.

Darogiel blađek muittalek, atte

prinsesse Natholia Montenegræst, gutte læ naittalam gonagbs Nikolaus nubbe barnin. galgga ærranet su boadnjastes. Mi dam naitusærranæbmai læ siyvvan, i dittujuvvu vuost.

Diedetusak:**Riegadam.**

Arbmostes læ Ibmel Ačče d. m. 16 bæive addam

Ingai, Ovlai, Hansi, Josefi, ja Risteni dærvas oaba.

Wuovddagnuokka, 23. III. 1914.

Marit & Josef Guttorm.

Same manai sida**Korsfjorast Altavuonast**

læ dal gærggamen ja valddujuvvu adnui juli manost. Dam sidast ožžuk oarbes manak ja vaivaš olbmuid manak buorre divšo ja bajasgæssema juokke lakai — sikke rubmaš ja sielo bælest Sikke nieidda ja ganddamanak valddujuvujuk. Gæk seje ocek, berrejek dieđetet čuovvovažaid: Gandda vai nieidda, dærvas vai lames ja man davdast buocca ja manai aige. — Bajasdoallo manaisidast læ frija. Ocek čallusek dallanaga dam blađe redaktori, gutte æmbo bajasčuvgitusa adda dam birra.

Red. Ole Andersen,
Skjoldhavn.

„Nuorttanaste“

kommissjonærak 1914 læk:

Nils Svendsen, Veines,
John Josefsen Lerpel, Porsangen
Per Isaksen, Neiden.
Josef Persen, Kolvik.
Sardnejotte O. Korsvik.
Einar Persen Storfjord,

Loga dam!

A. Larsen samegiel muittalus girje „Bæivve-Alggo“ læ dal olgusboatam. Dam girjest læ 80 bæle ja mak sa kr. 1,10, porto 5 øra.

Girje satta dingujuvvut mu bokte.

A. Larsen,
Repparfjord, Finnmarken.

„Nuorttanaste“ čalle, prenttejægje ja olggus adde læ Ole Andersen, Skjoldhavn.